

donderdag

30.10.2014

20.00 Concertzaal

Na het concert

Nagesprek met

Christina Pluhar en

Stefan Grondelaers

# L'Arpeggiata

Music for a while: Purcell goes jazz



**CONCERTGEBOUW BRUGGE**

## Biografieën

L'Arpeggiata groeide sinds de oprichting in 2000 uit tot een van de meest populaire oude-muziekensembles van het moment, onder meer door uitstapjes naar later repertoire en andere stijlen. De focus ligt op 17e-eeuwse Italiaanse muziek en de kunst van de improvisatie, vaak beïnvloed door volksmuziek. Christina Pluhar combineert in haar programma's het resultaat van musicologisch onderzoek en een open geest. De jongste cd's van het ensemble omvatten *Mediterraneo* met fado-ster Misia en *Music for a while*, een versie van het programma van deze avond met onder anderen Philippe Jaroussky en Raquel Andueza.

Christina Pluhar (AT) studeerde in Den Haag en Bazel en voltooide haar opleiding bij Mara Galassi in Milaan. Ze werkte als solist en continuospeler met onder andere La Fenice, Accordone, Les Musiciens du Louvre en Concerto Köln, maar richt zich sinds 2000 vooral op haar ensemble L'Arpeggiata, met positief ontvangen opnames als *La Tarantella*, *Los Impossibles* en *Teatro d'amore* op haar naam. Ze is als docent verbonden aan de universiteit van Graz en het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Céline Scheen (BE) studeerde in Bergen, Brussel en Londen. Al snel werd ze opgemerkt door de belangrijkste (oude-muziek)ensembles van Europa en begon ze op te treden met Christophe Rousset, Skip Sempé, Leonardo Garcia-Alarcón, Philippe Herreweghe en vele anderen. Met Philippe Pierlot nam ze onder meer een cd met Franse *airs de cour* op en is ze te horen in vele programma's. Afgelopen seizoen was ze in Brugge te horen met Pierlots Ricercar Consort in cantates van Rameau.

Vincenzo Capezzuto (IT) is zanger en danser, onder meer aan de zijde van Marco Beasley en diens ensemble Accordone. Sinds 2010 werkt hij veel samen met Christina Pluhar bij L'Arpeggiata, onder meer voor de cd's *Via Crucis* en *Los pajaros perdidos*. Hij zong als solist verder bij bijvoorbeeld Il Pomo d'Oro van Riccardo Minasi. Bovendien heeft hij zijn eigen ensemble Soquadro Italiano, waarin hij dans, theater en muziek combineert. Zo was hij onlangs te zien tijdens het Gent Festival.

Gianluigi Trovesi (IT) studeerde bij Vittorio Fellegara en wordt beschouwd als een Italiaanse en zelfs Europese grootheid in de (free)jazzscene. Hij maakte deel uit van de *Clarinet Summit*-productie en richtte in 1990 zijn eigen octet op, met Pino Minafra op trompet. In zijn eigen muziek laat hij zich beïnvloeden door volks- en kunstmuziek van de renaissance tot het serialisme. Hij werkte in 2003 met L'Arpeggiata aan het project *All'Improvisato* en is opnieuw te horen in *Music for a while*.

## Uitvoerders en programma

**L'Arpeggiata:**  
**Christina Pluhar:** teorbe en muzikale leiding  
**Céline Scheen:** sopraan  
**Vincenzo Capezzuto:** alt  
**Gianluigi Trovesi:** klarinet

**Doron Sherwin:** cornetto  
**Veronika Skuplik:** viool  
**Sarah Ridy:** harp  
**David Mayoral:** slagwerk  
**Sergey Saprychev:** slagwerk  
**Boris Schmidt:** contrabas  
**Francesco Turrisi:** klavecimbel, orgel, piano  
**Haru Kitamika:** klavecimbel, orgel

**Fred Braye:** geluidstechniek

—

**Maurizio Cazzati (1616-1678)**  
*Ciaccona*

**Henry Purcell (1659-1695)**  
*Music for a while*, uit *Oedipus*, Z583 (1692)

*'Twas within a furlong*, uit  
*The Mock Mariage*, Z605 (1695)

**Nicola Matteis (?-1713)**  
*La dia Spagnola*

**Henry Purcell**  
*A prince of glorious race descended*,  
uit *Who can from joy refrain?*, Z342 (1695)

*One charming night*, uit *The Fairy Queen*,  
Z629 (1692)

*Ah! Belinda*, uit *Dido and Aeneas*,  
Z626 (1689 of eerder)

*Now that the sun hath veiled its light*,  
*an evening hymn*, Z193

*Strike the viol*, uit *Come ye sons of art*,  
Z323 (1694)

*When I am laid*, uit *Dido and Aeneas*

*Wondrous machine!*, uit *Hail! bright Cecilia*,  
Z328 (1692)

*Two upon a Ground, chaconne*, uit *Dioclesian*,  
Z627 (1690)

*Here the Deities approve*, uit *Welcome to  
all pleasures*, Z339 (1683)

*Man is for woman made*, uit *The Mock Mariage*

*Curtain tune on a Ground*, uit *The History  
of Timon of Athens*, Z632 (1695)

*O, let me forever weep*, uit *The Fairy Queen*

*Hark! how the songsters of the grove*,  
uit *The History of Timon of Athens*

Na de voorstelling vindt een nagesprek plaats  
tussen Christina Pluhar en Stefan Grondelaers.

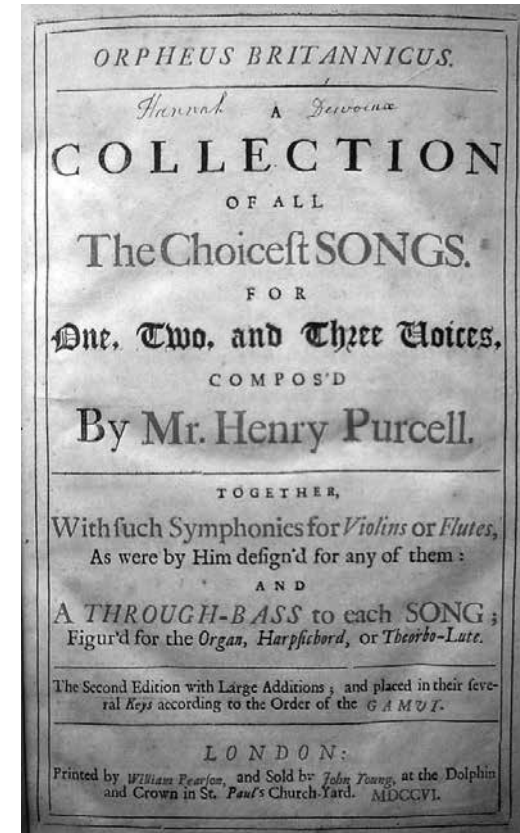
Met Nederlandse boventiteling

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van  
Bloembiad.



## On the death of the late famous Mr Henry Purcell

So, when his harmony arrests the ear,  
we lose all thought of what, or how, or where!  
Like love, it warms, like beauty, does control,  
like hidden magic seizes on the whole,  
and while we hear, the body turns to soul!  
From what blest spring did he derive the art  
to soothe our cares, and thus command the heart!  
How in that mystic order could he join  
so different notes! make contraries combine,  
and out of discord cull such sounds divine?  
How did the seeds lie quickening in his brain?  
How were they born without a parent's pain?  
He did but think, and music would arise  
dilating joy, as light o'erspreads the skies.  
What art thou? From what causes dost thou spring  
O music, thou divine, mysterious thing?  
Let me but know, and knowing give me voice to sing.  
Art thou the warmth in spring that zephyr breathes,  
painting the meads and whistling through the leaves?  
The happy season that all grief exiles,  
when God is pleased, and the creation smiles?  
Or art thou love, that mind to mind imparts  
the endless concord of agreeing hearts?  
Or art thou friendship, yet a nobler flame,  
that can a dearer way make souls the same?  
Or art thou rather, which does all transcend,  
the centre where at last the blest ascend,  
the seat where Hallelujahs never end?  
And thou my muse (howe'er the critics blame),  
pleased with his worth and faithful to his fame,  
art music while y'are hallowing Purcell's name.



Titelblad *Orpheus Britannicus*

## Henry Purcell in de 20e en 21e eeuw

*Non omnis moritur,  
vivunt symphoniae immortales.*

Memoriae Sacrum H.P.  
(Johannes Gilbert in *Orpheus Britannicus*)

‘Henry Purcell is een van de grote genieën uit de muziekgeschiedenis, hij doet eigenlijk niet onder voor Monteverdi, Bach of Mozart. Wat Purcell in zijn korte leven gecreëerd en vernieuwd heeft, is schier onbevattelijk: hij was zo vernieuwend, zo bevrijdend, zo tijdloos, zijn muziek had vandaag geschreven kunnen zijn. Het aspect dat ons het meeste interesseert, is hoe volstrekt revolutionair hij de baslijn vernieuwde in zijn composities. In de Italiaanse muziek die we voornamelijk brengen, zijn basschema’s vaak ontleend aan volksmuziek, maar Purcell componeerde zélf baslijnen van een ongelooflijke ritmische en melodische originaliteit. In zijn eigen tijd werden ze al zeer vooruitstrevend geharmoniseerd, met dissonanties die theoretisch verboden waren maar logisch bij de lijn pasten. Wij zijn één stap verder gegaan en hebben voor een aantal composities jazzmuzikanten uitgenodigd om jazzakkoorden op de baslijnen te improviseren.

Dat is ook niet zo gek: pop-, rock- en jazzmuzikanten van vandaag putten, net als onze filmmakers, voortdurend inspiratie uit zijn muzikale vondsten. Pete Townshend van The Who legde in 2009 uit hoe Purcell sterk van invloed was op de muziek van zijn band in de jaren 60 en 70 – vooral in *I Can See for Miles*, *Pinball Wizard* en *Won’t Get Fooled Again* hoor je duidelijk echo’s van Purcells harmonische taal. *What power art thou*, de aria van de Cold Genius in *King Arthur*, werd een lijfstuk van de cult new wavezanger Klaus Nomi, die het in 1981 opnam als *Cold Song*. Purcell schreef het stuk oorspronkelijk

voor bas, maar sinds Nomi’s interpretatie hebben verschillende countertenoren het in hun repertoire opgenomen. In 2009 nam de Engelse singer-songwriter Sting *Cold Song* op voor zijn album *If on a Winter’s Night*, terwijl actrice en zangeres Arielle Dombasle er in 2013 een beat onder zette en het lied in een video naakt zong, liggend in een doodskist.

Purcell was al vaak te horen als filmmuziek. Componist Wendy Carlos herwerkte de mars uit *Music for the Funeral of Queen Mary* voor synthesizer in Stanley Kubricks *A Clockwork Orange* (1971). Oliver Hirschbiegels *Der Untergang* (2004) gebruikt Dido’s klaagzang *When I am laid in earth*. De soundtrack bij Joe Wrights *Pride and Prejudice* (2005) omvat een stuk getiteld *A Postcard to Henry Purcell*, waarin Dario Marianelli gebruik maakt van Purcells *Rondeau uit Abdelazar*. Benjamin Britten’s variaties op hetzelfde thema in zijn *Young Person’s Guide to the Orchestra* duiken op in Wes Cravens *Moonrise Kingdom* (2012).

De uitnodiging dateert alweer van 2003. Toen vroegen we de fantastische Italiaanse jazzklarinettist Gianluigi Trovesi om mee te spelen op ons album *All’Improviso* en te improviseren op de barokke *bassi ostinati* van 17e-eeuws Italië. In dat project raakten we bewust niet aan de originele harmonieën bij die ostinate bassen (of *grounds*, zoals ze in Engeland werden genoemd). Het was alleen het melodische idioom van de jazzklarinettist, met zijn subtiele timing, dat verschilde van ‘onze’ 17e-eeuwse muzikale taal.

In *Music for a while* daarentegen wilden we, opnieuw verrijkt door het uitmuntende talent van Gianluigi en van Francesco Turrisi, die zowel klavecijnist als jazzpianist is,

de uitzonderlijke moderniteit van Purcells muziek onderstrepen door voortdurend te switchen tussen de eeuwen met de harmonieën en de stijlen van improvisatie. Zo’n verandering van muzikale stijl zit vaak in slechts een maat van een stuk door het ritme en de harmonie boven een *ground* lichtjes bij te stellen. De baslijnen en melodieën uit de pen van Purcell blijven intact, maar de improvisatorische stijl van de instrumenten slaat plots een paar eeuwen over, behalve in *Wond’rous machine*, waar ook de vocale lijn deels geïmproviseerd is. Onze luisteraars bevinden zich zo in een tijdloze muziekkamer.’

Christina Pluhar, deels in een interview met Stefan Grondelaers in *Staalkaart #24*



Raffaella Milanese

do 27.11.14 / 20.00 / Concertzaal  
**La Risonanza / Purcell. Dido and Aeneas**  
*Dido and Aeneas* is Purcells bekendste opera, en misschien wel de belangrijkste Engelse opera ooit. Bij een Londense uitvoering in 1704 vormde het vrij korte werk een tweeluik met *The Loves of Mars and Venus* van John Eccles en Geoffrey Finger. La Risonanza laat u dit unieke moment herbeleven. Zo hoorde u *Dido* nog nooit!



Les Abbagliati

wo 17.12.14 / 20.00 / Kamermuziekzaal  
**Les Abbagliati / Aliens in London**  
Tegen het einde van de 17e eeuw werd Londen het muzikale centrum van Europa. Les Abbagliati bieden een snapshot van de muziek en artiesten die rond 1700 razend populair waren, van de Duitser Händel, de Italianen Bononcini en Astorga tot de Fransman Leclair. Uniek: door een reconstructie van de barokke gestiek krijgen de cantates extra diepte.

BESTEL UW TICKETS NU OP

[WWW.CONCERTGEBOUW.BE](http://WWW.CONCERTGEBOUW.BE)  
+32 70 22 33 02 / IN&UIT BRUGGE 34



#### CONCERTGEBOUW SERVIES

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket. Alle info over de deelnemende horecazaken op [www.concertgebouw.be/servies](http://www.concertgebouw.be/servies).

MUZE  
MUSE

Ontdek meer klassieke muziek  
op [muzemuse.eu](http://muzemuse.eu)

 **Vlaanderen**  
verbeelding werkt

 **west-vlaanderen**  
de geboeven provincie

**BRUGGE**

 **ZOOLEI DEBRUGGE**

**FLUXUS** 

**DMorgen**

**Knack**

**Klara**

**GOBRA**  
be

**FOCUS|WTV**